

Forfatter: Biehl, Charlotta Dorothea

Titel: Udrag fra Mit ubetydelige Levnets Løb

Citation: Biehl, Charlotta Dorothea: "Mit ubetydelige Levnets Løb", i Biehl, Charlotta Dorothea: *Mit ubetydelige Levnets Løb*, udg. af Marianne Alenius, Museum Tusulanum, 1986, s. 10. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-biehl01-shoot-idm139639967761776/facsimile.pdf> (tilgået 23. april 2024)

Anvendt udgave: Mit ubetydelige Levnets Løb

ved siden af disse arbejder ophobedes en større samling af historiske skildringer, privatlivsberetninger og digte, som det blev eftertidens opgave at tage sig af. En del blev udgivet posthumt i det 19. århundrede, andet i det 20., og noget ligger endnu hen i håndskrift.

Biehl var forfatter og oversætter og debattør. Mundtligt og skriftligt var hun med i kultur- og sprogdebatten. Sentimentalisme, moral, komik og persontegning mestrede hun, som det sene 1700-tal krævede det. Danmarks litteratur, sprog og historie i »den biehlske periode« bærer præg af periodebetegnelsens ophav: Charlotta Dorothea Biehl.

Med Biehls død rammes hendes produktion af skindøden. Kun i glimt har det ene eller det andet af hendes værker haft en renaissance, men en konstant opmærksomhed, der kunne have holdt mindet om hendes kulturelle bredde i live, har hun ikke nydt. En altfor selektiv benyttelse af hendes værker har splittet helheden i hendes person og kunstneriske præstation.

I den allernyeste tid er interessen for hende genopstået. Som kvindelig forfatter er hun blevet genopdaget af kvindehistorisk bevidste kvinder og mænd, som har genlæst og i begrænset omfang genudgivet hendes værker. Ved mødet med hendes selvbiografi er mange standset brat op i forundring over hendes liv - og ikke helt berettiget bliver hendes livshistorie somme tider tolket som en lidelseshistorie.

I Stig Dalager og Anne-Marie Mai's to-bindsværk »Danske kvindelige forfattere«, som udkom i 1982, får Biehl en placering, som hun har fortjent. Over 20 sider indplaceres Biehl i sin sociale og kulturelle sammenhæng. Hendes liv ridses op og læseren får i klare resuméer indblik i det genre- og emnerige forfatterskab. Især synes hendes dramatiske stykker at have haft deres interesse.

Kort før denne bog udkom i Tyskland Georg Albrecht Mai's:

»Die Frauenfiguren im dramatischen Werk der Charlotte Dorothea Biehl«, som dels giver en genrebeskrivelse af den nye komedie i Danmark efter Holberg-tiden, dels i en gennemgang af fem af Biehls egne dramer, 4 komedier samt debatstykket »Tvistigheden«, placerer Biehls kvindefigurer i det borgerlige, danske bymiljø i 1760'erne.

I litteraturhistorierne er Biehl omtalt hyppigt, men som regel hentes hun ind som parallel-eksempel, når en anden forfatter beskrives, og det er derfor vanskeligt i dem at få et indtryk af hendes egen produktion. Ofte er det desuden som oversætter, hun omtales mest udførligt. »Dansk litteraturhistorie«, bind 4, Kbh. 1983, der omhandler perioden 1746-1807, er en undtagelse. I flere forskellige afsnit bringes Biehl ind som repræsentant for en genre og hendes værker får dér en individuel behandling.

»Mit ubetydelige Levnets Løb« er det lettest tilgængelige af Biehls værker. Selvbiografien kan læses uden den mindste forhåndsviden om perioden. Den er umiddelbar og personlig - et ægte stykke »bekendelseslitteratur«. Ikke for intet var Biehl forfatter. Hendes livshistorie er så godt fortalt, at man kan læse den alene for dens litterære kvalitet, og det er da blandt andet det, man bør gøre. Dertil kommer, at den er den eneste større selvbiografi vi har fra en kvinde i det 18. århundrede. Bogen får dermed en selvstændig betydning i den danske kvindes historie. Den skildrer ganske vist langt fra en typisk dansk kvinde i 1700-tallet. Læser man historien om Biehl, er man ikke i tvivl om det. Det er selvfølgelig beklageligt, at vi ikke kan få det med i købet, men det er nok ikke tilfældigt, at det var en utypisk kvinde, der fik skrevet ned, hvordan hun opfattede sin egen tilværelse. At forholde sig offentligt til, hvordan man havde det privat, lå udenfor kvinders normale mønster.

Er Biehl imidlertid selv utypisk, er de barrierer, hun stødte på i